

REDACTIE
en
ADMINISTRATIE
GENT
GARENPLAATS

Ongeteekende brieven
worden niet opgenomen

DE LANDBOUWER

VOLKS-WEEKBLAD VOOR DEN BUITEN

ABONNEMENTSPRIJS :
VOOR ZES MAANDEN
75 Centiemen

AANKONDIGINGEN :
Prijs volgens Tarief
Voorop betaalbaar

Zij hangen aan ons slippen !

Het is eene behoefte voor een ernstig beschouwer, bij wijlen eenen blik achteruit te werpen, ten einde door vergelijking van het verledene aan het tegenwoordige, zijne berekeningen voor de toekomst te maken.

Ver van ons de verwaandheid voor geleerd te willen doorgaan : wij maken alleenlijk aanspraak op eene natuurlijke hoedanigheid welke zelfs den nederigsten werkmans eigen is wien ondervinding en een weinig zelfonderricht tot denken bekwaam hebben gemaakt.

Aan geen enkelen eenigszins ontwikkelden geest, toch, kan het ontsnappen dat, in een tiental jaren tijds, het socialisme eenen vooruitgang gedaan heeft waarin zich nimmer eenige andere gezindheid verheugen mocht. Het is wijl de zaak des volks zóó rechtvaardig is, dat zij niet alleenlijk tegen al het getoets der kritiek bestand is en hare minst verlichte aanhangers haar tegen alle andere denkwijzen en tegen de grootste verstanden verdedigen kunnen, maar dat zij alle rechtgeaarde gemoederen door geestdrift overweldigt en medesleept.

Met geleerdheid en talent kan men zelfs de onrechtvaardigste zaken verdedigen, dit bewijzen ons dagelijks, tot onze woede en verontwaardiging, de uitspraken der gerechtshoven, alwaar geld en invloed over de oordeelvellingen beslissen. Het beginsel der socialistischen daarentegen, oogst bijval en toejuichingen in, zelfs daar waar een eenvoudig en weinig geletterd arbeidsgezel hetzelfde uiteenzet.

Van de aanwinnende macht en de rechtvaardigheid onzer zaak getuigen tal van voornamen gebeurtenissen uit den laatsten tijd, waaronder vele platzakkerijen van wege onze vijanden.

Gewis hebt gij u reeds de bemerking gemaakt, lezers, dat onze vijanden, in hunnen strijd tegen het socialisme, in de laatste jaren teeneemaal van taktiek zijn veranderd. Vroeger was alles slecht wat naar volksgezindheid rook, de naam van socialist vooral was onverenigbaar met iets goeds of loffelijks en ver-

wekte afkeer en verachting. En hedendaags?...

Wij zagen reeds een katholiek blad verschijnen dat zich den voortijds zoo verschrikkelijken naam van « Démocrate » dierf geven; men spreekt van christene democraten zooals weleer van heiligen van tweeden rang, men raast en zeevert van « christene volkspartij », er zijn reeds katholieke socialisten en het eindje zal uitwijzen met welke naäperijen van het echte socialisme men de menschen nog zand in de oogen zal willen doen stuiven...

Zoo wat drie jaren geleden schreef Daens, uitgever van *De Werkman*, te Aalst, en broeder van den thans zoo beruchten pastoor Daens, in zijn weekblad, dat elke werkmans genoeg moest kunnen verdienen om op treffelijke wijze zijn huisgezin te onderhouden, waarop *De Landwacht* antwoordde, dat degene die dergelijke stellingen vooruitzette volop in socialistisch vaarwater zeilde of laveerde, of zoo iets.

En zie, korts daarna komt paus Leo XIII met zijne encycieliek en spreekt juist zooals P. Daens van het eiland Chipka te Aalst, en voegt er nog bij, dat de werkmans boven zijn dagelijkschen nooddrift nog iets moet kunnen op zijde leggen tegen den ouden dag. Voorzeker, had Pius IX in zijn tijd moeten spreken zooals heden zijn opvolger, het heilig Consistorie zou hem van zijn troon gekegeld en in een boetklooster gestopt hebben.

Andere tijden, andere omstandigheden, waarnaar de menschen, ja zelfs de pausen zich moeten schikken... Zoo zien wij tot zelfs de kerkelijke overheden aan het volk gedurig toegeven. Waarom?... Omdat zij de rechtmatigheid van dezes eischen niet kunnende betwisten, dezelve liever gedeeltelijk te erkennen hebben, dan gevaar te loopen door de massa den rug toegekeerd te worden en aldus hunne melkkoe te verliezen... Zoo altijd achteraan komende, volgen zij eenmaal het volk tot in den schoot van het socialisme...

Maar het is voornamelijk met het oog op de uitslagen der laatste wetgevendende kiezingen in ons land, dat wij den aanstaanden volledigen zegepraal van het socialisme en de

verdwijning der laatste hatelijke stelsels, durven aankondigen. Zien wij tweedracht en naijver de oude partijen niet verdeelen en vernielen, terwijl eensgezindheid in gedachten en strekking de socialistischen landen vereenigt en sterk maakt?... En vooral het feit dat een Roomsche katholieke priester zich van de andere katholieken afscheurt en zich door zijn bisschop laat verbieden nog in openbare plaatsen mis te lezen, om in de Kamer van Volksvertegenwoordigers te geraken, is een krachtige stafboom aan onze beweringen.

Doch, werklieden, weest op uwe hoede tegen al die getonseerde volksvrienden; wat zij behartigen is niet uw welzijn maar het hunne. Wat zij verlangen is den ouden staat van zaken en met dezen hunne hofische pracht en hun luilekkerleven te behouden... Er is maar ééne volksparij, te weten het socialisme; er is maar een socialisme, namelijk datgene dat zich voorbehoudt eenmaal de volmaakte gelijkheid van alle menschen uit te roepen!... Alle andere volksmening is huichelarij, zelfzucht! Mistrouwt die nieuwe soorten van demagogen die op onze voetstappen komen en heviger tegen de rijken donderen en bliksemen dan eenige socialist. Het zijn zeer dikwijls zelf rijken, die uit eigenbelang u een oogenblik in de zeilen komen blazen, maar, eenmaal hun doel bereikt, u den rug laten zien. Eenigen van hen zijn er in gelukt zich door u op de kussens te doen brengen, maar reken er op dat zij al uwe verwachtingen zullen teleurstellen... Het socialisme alleen kan u redden? Waarom aarzelt gij u bij deze partij aan te sluiten? Uit vrees den hemel te verliezen?... Maar uwe priesters zelven zijn zoo vreesachtig niet wanneer het hunne belangen geldt... Zie maar eens pastoor Daens, die zich in *interdictie* liet stellen om zijn stoffelijk voordeel te vervolgen,... die zijn mandaat voor den hemel opgaf voor een mandaat dat hem 4000 franken in het jaar verzekerde...

Werklieden, volgt het voorbeeld dat u van hooger gegeven wordt: zorgt voor uwe eigene belangen, zooals de rijken, zooals de priesters,

zooals de paus zelve... De grooten, uwe meesters, zullen het voor u niet doen, dit hebben wij u nog gezegd, maar gij zult het beter gelooven wanneer de mannen voor welke gij in meerderheid gestemd hebt, uw brood, uwe boter, alles wat gij eet en drinkt met belastingen zullen treffen, opdat hunne pachters hunne achterstallige pacht-termijnen zouden kunnen inkorten en in het vervolg zwaardere pachten zouden kunnen betalen... Ja, werklieden van den Vlaanderschen buiten, wij zijn er van overtuigd dat gij u toch eindelijk bij uwe broeders der steden en der Waalsche streken zult aansluiten en met dezen roepen zult: Weg met de plundersaars der armen! Weg met de rooverswettenmakers! Weg met de rijken en levé de socialisten!

Broeders van den buiten, de oude partijen gaan dood, dit ziet gij; zij vermoorden hun eigen zelven. Verwacht dus niets meer van tjeven en geuzen, van papendom en vrijmetselarij! Stelt uwe hoop en vertrouwen in het socialisme, dat, oprijzend als de morgenzon, de laatste nevels uit den nacht der oude tijden zal verdrijven en oplossen!

Het socialisme is de toekomst! De twintigste eeuw is de onze!... Leve de arbeid! Leve het volk!...

THILO.

LANDBOUW

Landbouwleergangen te Westmalle en Wuestwezel

Door ministerieel besluit van 30 September laatstleden is M. A. Bolckmans, van Westmalle, gelast eenen landbouwleergang voor volwassenen in bovengemelde gemeenten te geven.

De lessen zullen plaats hebben:
1° Te Westmalle, des Maandags en Woensdags der week ten 6 ure 's avonds, in de gemeenteschool.

2° Te Wuestwezel, des Zondags, ten 3 1/2 ure, in de gemeenteschool.

Deze lessen zijn kosteloos. Al degenen die zich bij het gemeentebestuur of op de dagen der lessen bij den voordrachtgever laten inschrijven, mogen die lessen bijwonen.

Begroting van Landbouw

De begroting van landbouw voor 1895 bedraagt 17,670,005 fr., of 33,665 fr. minder dan die van 1894.

Er is op de tractementen van ambtenaars, enz., 33,400 fr. uitgespaard, voornamelijk door het verplaatsen van sommige diensten van dit departement naar dat van spoorwegen.

Het crediet voor den Hoogeren Land bouwraad is van 180 tot 190,000 franks gebracht, voor het ondersteunen van landbouwcomiten en maatschappijen, het huren van materieel voor prijsskampen enz.

Art. 14 verhoogt het crediet voor wedstrijden en tentoonstellingen, aanmoedigingen aan uitgaven en onderlinge bijstandsmatenschappen enz., enz., ook met 10,000 fr.

Eene zelfde verhoging is bestemd voor de boschteelt.

Het crediet voor de inspectie van het landbouw- en beroepsonderwijs is van 38,900 op 39,000 fr. gebracht.

Graanoogst in Amerika

De ontvangsten der tarwe in de voornaamste middelen van Amerika bedroegen gedurende de op 27 October geëindigde 4 weken slechts 19,077,000 bushels, tegen 24,807,000 verleden jaar. Mais was slechts 3,839,000 tegen 14 miljoen 945,000 bushels, gerst 7,634,000 tegen 13,547,000 en haver 5,926,000 bushels tegen 6,733,000.

Overigens schijnt in dezen toestand weldra verandering te zullen komen. Ik sprak heden, zegt een Londener correspondent van het *Amsterdamsche Handelsblad*, een graanhandelaar en deze verzekerde mij, dat de markt er eindelijk gezonder begint uit te zien.

In weerwil van de lage prijzen wilde men tot voor kort geleden niet koopen, maar gedurende de laatste weken was de prijs van tarwe circa 2 s. 3d. per quarter. Dit was voornamelijk het gevolg der op de markt veld winnende overtuiging dat de lagere prijzen groter verbruik ten gevolge zullen hebben.

De oogst der wereld wordt dit jaar 306,000,000 quarters beraamd, hetgeen 15,000,000 qrs meer dan het te verwachten verbruik zouden zijn.

Ook kan het mislukken van de maïs-oogst in Amerika, die 500,000,000 bush. beneden het gemiddelde van 1,700,000,000 is gebleven, volgens mijn zegsman nooit eenen nadeeligen invloed op den prijs van tarwe uitoefenen.

DE KAMER

Zitting van 28 November

DE OVERSTROOMING.

Redevoering van gezet Anseele.

Een miljoen krediet

Verleden week heb ik, persoonlijk en zonder mij bekend te maken, te Kortrijk en in de omstreken een onderzoek ingesteld en bevonden welke noodlottige gevolgen de overstromingen voor de werklieden, de nijverheid en de boeren hebben gehad. Daar is voor honderdduizend fr. schade aangericht! De heer dokter de Crane, van Kortrijk, raamt ze op verschillende miljoenen, ongetwijfeld was zijn onderzoek vollediger dan het mijne.

Water er van, ik heb wezenlijk droevige dingen vernomen. Zeker landbouwers zijn gedwongen geweest hunne varkens te doden en ze verre weg te slepen om het vleesch aan den man te brengen. Anderen hebben op een nacht honderde kievissen verloren; ook paarden en koeien zijn omgekomen.

Er zijn boeren die tot tien *hekkens* kwijt geraakt... ik ken het fransch woord niet.

M. Tack. — Het zijn hekken die men in het fransch *chassis* of *ballons* noemt en dienende tot het rooien van vlas.

Gezel Anseele. — Wel 40 van die hekken werden door den stroom medegesleept. Ik heb vlas gezien dat men had kunnen redden, maar dat bedorven was door hooi en stroo, dat de wind er mede had gemengd.

Dat gebeurde overal langs de Lei, van af de fransche grens tot tegen Gent.

Voor de werklieden zijn de verliezen nog pijnlijker, want wanneer de werkmans 3 fr. verliest is dit nog erger voor hem dan 100 fr. verlies voor een pachter.

M. Tack. — De kas der landbouwers is leeg.

Gezel Anseele. — Dat is de schuld van de eigenaars, niet de onze. (Onderbreking rechts.) Leest het verslag der zitting van Kortrijk's gemeenteraad, voorgezeten door den heer Reynaert.

M. Reynaert. — Dat ben ik.

Gezel Anseele. — Welnu, gij zult toegeven dat ik niets heb overdreven.

M. Tack. — Gij zijt nog beneden de waarheid gebleven.

Gezel Anseele. — Ja, inderdaad! Ook zult gij waarschijnlijk met ons het krediet stemmen dat wij zullen vragen om de overstromingen ter hulp te komen. (Gelach links.) Er zijn er die 4000, 5000, 10,000, ja, tot 15,000 fr. zuiver verlies hebben geleden. Er zijn er die volkomen tot ondergang werden gebracht.

Ik heb eenige bemerkingen te voegen bij deze die gij komt te hooren.

In 1872 en 1880 hebben schrikkelijke overstromingen de velden der Lei en der Opper-Schelde verwoest.

De schade geleden door de overbewoners was ontzagelijk en zonder overdrijving mag ik zeggen, dat de kleine landbouwers en de hoesknechten die de lagere gedeelten van Vlaande-

ren bewonen voor de meerderheid geruineerd werden.

Het was eene echte openbare ramp en nooit zullen wij in al hare uitgebreidheid de ellende kennen die zij veroorzaakte, want destijds waren de boeren nog minder vereenigd als tegenwoordig, zij hadden geen dagbladen en konden hunne klachten niet doen hooren.

De toenmalige regering erkende nochtans de noodzakelijkheid om dezen schrikkelijken toestand te verhelpen.

Het bestuur van Bruggen en Wegen werd gesteld met de studie der hulpmiddelen.

Het is destijds, dat de ingenieurs, een ontwerp geheel goed opgevat, naar de bevoegde personen beweren, opmaakten, om den loop der Schelde te veranderen, recht te trekken en te verbreiden stroomopwaarts en stroomafwaarts van de stad Gent, op zulke wijze, dat al de hoogte waters, gemakkelijk stroomende van de Lei en de Opper-Schelde en Gent zonder hinderpalen doorlopend, zich zonder moeite konden ontlasten in de Neerschelde, om verder zeewaarts te vloeien.

In de zitting van den Provinciaal Raad van Oost-Vlaanderen heeft M. Braun, lid van dien Raad en hoofdingenieur der stad Gent, — dus wel geplaatst om den toestand te kennen — verklaard, dat de hoeveelheid water in 1872 door de Lei en Opper-Schelde, boven Gent, meegevoerd, tot 415 kubieke meters per seconde beloopt — en dat de Neder-Schelde, beneden Gent, maar 200 kubieke meters per seconde kan wegvoeren.

De werken door de plaatselijke ingenieurs ontworpen zijn maar gedeeltelijk uitgevoerd geworden en dan nog heel verkeerdt, door de schuld der regering. In plaats van achter Gent te beginnen, 't is te zeggen, van eerst plaats te maken voor de waters die zich voor Gent ophoopen, is men vóór de stad begonnen.

De Opper-Schelde, vóór Gent werd verbreed en recht getrokken; van Doornijk en Gent werden doorsnedingen gegraven, smalle deelen verwijld en tamelijk goede dijken geworpen. In Gent zelve zijn al de werken uitgevoerd; men heeft de laatste overblijfsels de oude sluis van het Kuipgat, achter het Justitiepaleis weggenomen; men heeft de afdamming der Braamgaten; men heeft de Reep, dien Scheldenaar, verbreed en verdiept, alsook de Nederschelde van het Pas tot tot aan de Willemsbrug; eindelijk heeft men den oostelijken en den westelijken arm der Schelde, die Gent van Ledeborg scheidt, verbreed en verdiept.

Maar onder voorwendsel dat men geen geld had, heeft men de begonnen verbreedingswerken tusschen Gent en Dendermonde laten steken.

Deze werken zijn onderbroken van over 5 tot 6 jaren, niettegenstaande er de uiterste noodzakelijkheid van vastgesteld was in 1872.

Zoodanig komt het water gemakkelijk naar Gent, ten gevolge der uitgevoerde werken boven Gent, maar kan niet verspeeld worden, omdat de werken der Beneden Schelde niet zijn geëindigd.

Intusschen zijn Gent en de valleien der hooge Schelde en der Lei boven Gent blootgesteld bij elke sterke aanwassing aan overstromingen.

Hetgeen nog te doen valt is van weinig belang, indien ik wel ingelicht ben. Eenige verbredingen tusschen Gent en Melle en eenige rechttrekkingen tusschen Melle en Wetteren beloopend tot eene totale uitgave van 1 miljoen.

Dit is gekend sedert 1872. En niettegenstaande de noodlottige, ruinerende gevolgen die elke overstroming na zich sleept, heeft het gouvernement die werken niet doen uitvoeren, omdat het geen geld had.

Het had geen geld om de magere oogsten en het vee onzer arme boeren te beschermen, terwijl het den nationalen rijkdom (30 miljoen) verspilte tot versterkingen aan den Maas, voor de de goederen der rijken en der bourgeoisie te beschermen.

Ik kom de algemeene oorzaak der overstromingen der Lei en der Schelde vast te stellen.

Nevens deze zijn er andere van ondergeschikten aard, maar waarvan de verantwoordelijkheid ook op de regering valt.

De voortteekens van eene buitengewone stijging der waters hebben zich van in de eerste dagen van oktober voorgedaan. Op 3 oktober stond het water in den kom van Gent reeds veel hooger dan gewoonlijk in den winter. Den 15 oktober stond het 50 centimeters boven het winterpeil; den 25 oktober 65 centimeters.

En het is in deze zoo gevaarlijke omstandigheid dat de regering toegelaten heeft twee dijken op te werpen in den vaart der Ketelvest, die den kortsten weg is voor het wegvoeren der waters van de Lei naar de Neder-Schelde.

Deze dijken, die men het ongelijk had te laten opwerpen om een ingestorten muur te herstellen, zijn maar den 5 november doorgesteken geworden, wanneer het water in den kom van Gent reeds 85 centimeters boven het winterpeil stond.

Wij staan hier voor eene misdadige verwaarloozing of voor eene onvergeeflijke onbekwaamheid.

Ten gevolge dezer grove fout heeft men nog de moeilijkheid der waterspeling langs de Neerschelde verhoogd, want de uitstel gebracht in het doorbreken dezer dammen, heeft voor onmiddellijk gevolg gehad van een grotere waterhoeveelheid op te hoopen, stroomopwaarts der stad Gent, en men is verplicht geweest om de volledige overstroming der stad Gent te voorkomen van de bovenwaters te verspelen langs het kanaal van Terneuzen, dat maar tot de vaart moest dienen.

Men heeft mij gezegd dat de schade aan het kanaal van Terneuzen bij honderd duizenden franks wordt berekend. De hellingen van dat kanaal zijn beschadigd en aanzienlijke slijpophopingen hebben er zich gevormd.

Enfin, 'n laatste opmerking: het onderhoud der vertakking van de Neerschelde, in den doorloop der stad Gent, is niet voldoende. De vertakking die zich uitstrekt van de afsluiting van het Pas en de Willemsbrug, is met slijk bedekt op een meter hoogte, en de afleiding van de Sluis van Gentbrugge is ook buitengewoon verslijkt.

Het was onnoodig werken van die soort, met groote onkosten, uit te voeren, als men de secties van waterspeling niet onderhoudt. Die uit-

gaven zijn of noodig, aangezien men den gewenschten uitslag niet beko nt.

Ik bevestig de volle echtheid van al de cijfers en feiten die ik kom aan te stippen. Als M. de minister ze tegensprekt, vraag ik een onderzoek dat de echtheid van al mijne opmerkingen zal bewijzen.

Ik geloof op eene onweerlegbare wijze de verantwoordelijkheid der regering in zake der overstromingen van Schelde en Lei, te hebben vastgesteld. Ik laat aan mijne collegas van het Walenland de zorg over de redenen te doen kennen der overstromingen van de Sambre, de Maas en de Ourthe.

Het is, mij steunende op al de voorgaande redenen, dat ik formeel de stemming vraag van één miljoen krediet, om de ongelukkige bevolking, geteisterd door de overstromingen, schadeloos te stellen. De regering is daartoe verplicht nog meer uit rechtvaardigheidszinn als uit menselijkheid.

Gezel Anseele. — We zitten hier niet om alles opzettelijk af te keuren: de socialistische linkerzijde zal alle rechtvaardige voorstellen aannemen, onverschillig van waar ze ook mogen komen. Doch volgens de antwoorden in den provinciaal raad gegeven is het bewezen dat het water eener afdamming werd verhoogd of verlaagd, ten einde jacht of vischvangst te vergemakkelijken voor de leden der koninklijke familie. (Rumoer, rechts).

Zitting van 29 november

De heeren laten zich wachten. Om 2 ure zijn er nog maar enkelen op post. Men vangt niettemin aan.

Nog de overstromingen

M. Tack zet zijne redevoering voort.

Om 2 30 ure zijn vele banken nog ledig en de heeren die er zijn luisteren niet. Op de bank der ministers zit alleen M. De Bruyn, tot aan den neus in de paperassen.

Spreeker besluit met de vraag eene commissie te benoemen, bestaande uit ingenieurs die de overstroomde streken bewonen.

M. Van Cleemputte verklaart zich bereid de voorstellen te ondersteunen, gedaan om de beproefde overbewoners ter hulp te komen. Hij ondersteunt ook de vraag van den heer Tack om eene commissie te benoemen, verkiezende, dat men vooral de overbewoners van Lei en Schelde en de gemeentebesturen ondervrage.

M. Thiesspont spreekt in denzelfden zin.

Gezel Flechet. — Sedert meer dan dertig jaar vraagt de luiker deputatie de noodige werken om overstromingen der Maas en hare bijrivieren te voorkomen. De regering heeft niets gedaan en hare verantwoordelijkheid is zeer zwaar. Spreeker ondersteunt het voorstel van de socialistische groep.

M. Carbon spreekt over de overstromingen langs de Yzer, tusschen Veurne en Nieuwpoort.

M. Memelers verdedigt het voorstel om een hulpgeld te stemmen.

Gezel Anseele volledigt de inlichtingen welke hij gister aan de Kamer gaf. De heer Vanderbrugge vroeg gister dat de waters der Opper-Schelde langs de Neder-Schelde afgeleiden worden. Gezel Anseele is van gedacht dat men het kanaal van Terneuzen moet gebruiken, als zeekanaal.

De minister heeft gister eene *Brabançonne* gezongen ter eere der koninklijke familie.

Ik meen dat de beproefde gezinnen minstens zoo eerbiedwaardig zijn.

Spreeker bevestigt dat het aan eene gril van een bijzondere te danken is, dat de waters der Lei te Astene opgehouden werden. Te Kortrijk zijn de waters 26 centimeters gestegen, — officieele cijfers. Verder stelt hij vast, dat uit de woorden der verschillende sprekers gebleken is, hoe de schade groot is, het land door.

Men heeft miljoenen uitgegeven voor het leger en de forten. Men heeft geen geld gehad om de werken uit te voeren die de overstromingen moesten beletten, waardoor in een nacht, duizenden gezinnen geruineerd werden.

Ik vraag, eindigt spreker, dat gij voor de vlaamsche landbouwers doet, wat gij altijd voor de belgische aandeelhouders, zelfs voor vreemden gedaan hebt, en ik hoop dat de Kamer het miljoen hulpgeld zal stemmen dat wij gister gevraagd hebben.

M. Neerincx spreekt ook voor de overbewoners der Zenn, die insgelijks erg beproefd zijn geweest en over de werken welke daar moeten uitgevoerd worden.

M. Coremans — Het is nu reeds twintig jaar dat ik de redmiddels aangewezen heb. Wat heeft de regering gedaan?

Niets of bijna niets! Reeds sedert 1873 wachten wij op de noodige werken welke langs de schelde moeten worden uitgevoerd om overstromingen te beletten. De brug van Dendermonde is een militair werk.

De heer Vandersteen protesteert.

Spreeker ondersteunt ook het voorstel Tack en vraagt dat men de bruggen zou doen verdwijnen die den afvoer van het water langs de Schelde beletten. Hij protesteert er tegen, dat men sedert 1848 acht en half milliaards heeft verspend aan de militaire uitzinnigheden. (Beweging)

De miljoenen der natie moeten gebruikt worden aan nuttige werken en niet aan den militairen onzin, maar het is verkeerd van den heer Anseele, te beweren dat die gelden

aangewend zijn geworden ten voordeele der burgerij. Dit is niet ernstig.

Gezel Vandervelde. — Militarisme en Kapitalisme gaan hand aan hand!

M. Coremans verdwaalt in eene theoretische discussie over Kapitalisme, maar de voorzitter roept hem terug tot de overstromingen. (Gelach.)

M. Coremans. — Wat het hulpgeld van een miljoen betreft, gevraagd door den heer Anseele, ik hoop dat men dit voorstel niet zal behouden, daar het moet voorgesteld worden bij de bespreking van het budget van openbare werken.

M. De Bruyn. — Het is mij onmogelijk om aan allen te antwoorden, maar ik betwist de gezegdens van den heer Anseele, betreffende het ophouden der waters van de Lei te Astene. De regering heeft geen bevelen gegeven aan den ingenieur, wiens verantwoordelijkheid ik hier echter niet kan onderzoeken.

Antwoordende aan den heer Coremans, zegt spreker, dat de uitgaven voor de nationale verdediging noodig en nuttig zijn geweest, zooals hij het zal bewijzen.

De heer Coremans heeft met zijn gezag de beschuldigingen van den heer Anseele onsteund, als zou de Kamer nooit iets gedaan hebben voor de ontferden.

Gij beweert dus dat er socialistischen moesten komen opdat wij ons met de werklieden zouden bezig houden.

M. Coremans. — Dat heb ik niet gezegd! **M. De Bruyn.** — Gij helpt kracht bijzetten aan eene v-telling.

Gezel Vander Velde. — Er is hier meer dan eene vertelling, er is een gegrond vermoeden. Men is het links en rechts eens om te zeggen dat men noodzakelijke openbare werken verzuimd heeft.

M. De Bruyn. — Er zijn voor meer dan dertig miljoen openbare werken uitgevoerd sedert ik aan de regering ben.

M. Coremans verklaart zich eens met de socialistischen, en zegt dat hij sedert twintig jaar de zaak verdedigt die hij thans bespreekt.

M. De Bruyn meent dat zekere werken moeten uitgevoerd worden en dat men de waterafleiding van Lei en Schelde moet bestudeeren, maar alles op zijn tijd. Het zijn de omstandigheden die dergelijke werken voorschrijven.

Spreeker antwoordt ook nog aan den heer Hoyois, wien hij beschuldigt, geen onderscheid te kunnen maken tusschen kanalen, rivieren en onbevaarbare waterlopen. (Gelach.)

De werken aan de Maas zijn niet van onmiddellijke noodzakelijkheid, want in het Luikerland zijn de overstromingen minder aanzienlijk geweest dan elders.

M. Flechet protesteert.

M. De Bruyn antwoordt verder aan den heer Carbon en anderen en leest eene nota over de overstromingen der Lei. Tot gezel Anseele zegt hij, om te eindigen, dat de besproken koninklijke jacht plaats gehad heeft op 25 oktober, terwijl de waters der Lei slechts op 3 november aan het steigen gegaan zijn.

Gezel Anseele protesteert. Op 25 oktober was het water reeds 65 centimeters gestegen. De minister volhardt.

Gezel Anseele volhardt eveneens in zijne beweringen.

M. De Bruyn sluit met de verklaring dat hij het voorstel van onderzoek verworpt. De onderzoeken brengen niets voort.

Maar hij belooft aan de Kamer de volledige documenten over de uit te voeren werken om de overstroming te voorkomen.

De minister verworpt de vraag van 1 miljoen krediet, voorgesteld door gezel Anseele. Hoe zou de heer Anseele de uitdeeling doen?

Gezel Anseele wil antwoorden maar de minister belet het hem.

Gezel Anseele. — Gij stelt mij eene vraag! Laat mij antwoorden.

M. De Bruyn. — Het is eene sprekersbeweging, de heer Anseele.

De minister somt de misbruiken op, waartoe de uitdeeling der kredieten, vroeger door de Kamer gestemd, aanleiding hebben gegeven.

Indien de Kamer subsidien stemt voor overstromingen zal dit een slecht voorwaarde zijn. Men zal de openbare besturen lastig vallen voor alle rampen.

Alleen diegenen die bewijzen dat er wezenlijke schade is zullen vergoed worden.

De Socialistischen. — Dan zullen de eigenaars en pachters alles hebben en de armen niets.

M. De Bruyn verklaart dat de regering geheel haren plicht zal doen en de noodige werken zullen uitgevoerd worden. (Zeer wel rechts!)

M. Hoyois antwoordt aan den minister. Gedurende zijne redevoering verlaten de socialistischen en de liberalen de zaal.

M. Hoyois verklaart zich voldaan over de verklaringen van den minister en bedaukt hem.

Terloops zegt die kuifel:

«Ik hoop dat, wanneer M. Carrette, burgemeester en dagbladverkooper te Roubaix, nog naar Gent zal komen, gezel Anseele hem spreken zal over de zaak der Spierrevart.»

Dit schepsel God leend voor de socia doende krediet om stellen.

M. De Smet de ging door M. Hoyo 1807 op de gedeelte belasting.

Hij zegt t'akkoor om de werken van te verhaasten.

De zitting wordt

DE RAMPEN

De boeren d len van het be vember 1894 e neking behoude

Het was een spel, den stri verrasten tegen

in weinige ure en landerijen

weldra hunne en hunne stall

ningen binnen recht akelig on

te hooren hoe, honderd stappe

schen en dier verkeerden en

wanhopig ger gehuil deden v

dat iemand hu brengen. De

met tranen, de bij het tooneel

toen de bewone zolder gevlucht

sters, om hulp de armen tot o

de losgelaten dam saamgevl

schrik van all brullend en in

warring zich t hooger en hoog

wierpen!... De watersnood

de onrechtva

Mengelwerk van

Schetsen v

WARE GESCHIE

doe

Wij zegden zoove

zoohaast bij G... i

reeds geld moet w

Dat was onnauw

wij zeggen: niet zo

valdag recht aan e

reeds intrest; wan

gededen, met Kers

pachters hem drie

valdag van den pac

sche som brachter

aan zooveel percent

de eene negen en d

opleggen. De eers

wat hem gevraagd

weigerde stouweg

wone pachtsom te

hem, meenen wij,

in pacht gehouden

weinig gelegen laa

— Hij zou hem v

der zenden, denkt

Geen nood daar

delen om zich van

die hem niet meer

pachtsom tot de i

meer betalen kan

Dit schepsel Gods toont zich zeer aanval-
lend voor de socialist. Hij vraagt een vol-
doende krediet om de geleden schade te her-
stellen.

M. De Smet de Naeyer betwist de uitleg-
ging door M. Hoyois gegeven aan de wet van
1807 op de gedeeltelijke teruggave der grond-
belasting.

Hij zegt t'akkoord te zijn met M. De Bruyn
om de werken van kanalisering der Schelde
te verhaasten.

De zitting wordt om 5.10 ure geheven.

DE RAMPEN EN 'T SOCIALISME

De boeren der Leieboorden zul-
len van het begin der maand No-
vember 1894 eene treurige herin-
nering behouden!

Het was een bedroevend schouw-
spel, den strijd dier rampzalige
verrasten tegen de wateren welke
in weinige uren tijds hunne weiden
en landerijen overstroomden om
weldra hunne hoeven te bereiken
en hunne stallen, schuren en wo-
ningen binnen te spoelen. Het was
recht akelig om aan te zien en aan
te hooren hoe, nauwelijks een paar
honderd stappen van ons af, men-
schen en dieren in doodsgevaar
verkeerden en de lucht van hun
wanhopig geroep en naargeestig
gehuil deden weergalmen, zonder
dat iemand hun eenige hulp kon
brengen. De oogenvulden zich
met tranen, de harten verscheurden
bij het tooneel van uitersten nood,
toen de bewoners, eindelijk op den
zolder gevlucht, door de dakven-
sters, om hulp roepend, nog immer
de armen tot ons uitstaken, terwijl
de losgelaten en op eenen ouden
dam saamgevluchte dieren, door
schrik van alle instinct beroofd,
brullend en in de vreeselijkste ver-
warring zich ten laatste in den al
hooger en hooger stijgenden vloed
wierpen!...

De watersnood heeft eens te meer
de onrechtvaardigheid, neen, de

Mangelwerk van « De Landbouwer. » 5

Schetsen van den Buiten

WARE GESCHIEDENIS ONZER DORPEN
door Thilo

Wij zegden zooeven dat eene som geld niet
zoo haast bij G... in huis is, of dat zij hem
reeds geld moet winnen.

Dat was onnauwkeurig; eigenlijk moesten
wij zeggen: niet zoo haast heeft G... door ver-
valdag recht aan eene som, of zij wint hem
reeds intrest; want toen twee of drie jaren
geleden, met Kerstdag, twee zijner kleinste
pachters hem drie of vier dagen na den ver-
valdag van den pachttermijn, hunne jaarlijk-
sche som brachten, moest, na uitrekening
aan zooveel percent, door den klerk gedaan,
de eene negen en de andere dertien centimen
opleggen. De eerste glimlachte even en gaf
wat hem gevraagd werd, doch de andere
weigende stoutweg eenen duit boven zijne ge-
wone pachtsom te betalen. Gelukkig voor
hem, meenen wij, wanneer hij zich aan den
in pacht gehouden eigendom van sieur G...
weinig gelegen laat...

— Hij zou hem wel kunnen den deurwaar-
der zenden, denkt gij, niet waar, lezer?

Geen nood daarvan, G... kent betere mid-
delen om zich van de pachters te ontmaken,
die hem niet meer aanstaan: hij verhoogt de
pachtsom tot de in gebruikhouder die niet
meer betalen kan en er uit eigen beweging

schandelijkheid van het kapitalis-
tisch regeerings-stelsel bewezen,
want evenals de meeste rampen
van hoofdstoffelijken oorsprong,
heeft de geesels weeral enkelijk deze
getroffen wien een zwoegend, een
strijdend leven, noeste zorg en
geluk in alles, de eenige waarbor-
gen van bestaan zijn.

Stond gansch Europa onder eene
zelfde, onder eene socialistische
wetgeving, het wil zeggen, was in
gansch ons werelddeel het gemunte
ruilmiddel afgeschaft en vervangen
door het meer vertrouwenwaardige
werk, in andere woorden, bestond
in de plaats onzer maatschappij
van hooggeplaatste roovers, snoode
zweetspeculanten en harteloze
ruilebuiters eene samenleving van
gemeenschappelijk belang, op eene
massa van meer dan 330 miljoen
mensen zouden dergelijke tegen-
spoeden zich verliezen als de scha-
duwkegel onzer aarde in de onge-
metene diepten der ruimte...

Wij durven stouter spreken: In
eene socialistische maatschappij
zouden onheilen zooals het hier-
boven aangehaalde een voor een
ophouden het menschedom te teiste-
ren. Wij willen onze bewering met
bewijzen staven:

In eenen collectivistischen staat
zouden twintig armen werkzaam
zijn tegen nu twee die zich moeten
breken om den van hen vereischten
arbeid afgedaan te krijgen; immers,
slechts met het alleen eerlijke werk
zou men in zijne levensbehoeften
kunnen voorzien.

Tien handen in de plaats van
eene! Reken eens uit hoeveel lieden
door het openbaar gevoelen nood-
wendig erkende, en door de om-
standigheden hoogdringend bewe-
zene hervormingen zouden kunnen

van onder trekt; dat spaart aan G. de kosten
voor het zenden van den deurwaarder... Niet
slecht, hé, lezer?

Die rijkard heeft slechts twee kinderen:
een zoon en eene dochter. De zoon is de oud-
representant. Toen deze militaan was en
een laag nummer trok, reklameerde de vader
dat zijn zoon te zwak was voor den krijgs-
dienst. De millioennair had liever zijn kind
die schande aan te doen, dan eenige ellen-
dige honderden franks aan eenen plaatsver-
vanger te besteden. Met misschien langs hier
en langs ginder eenige goudstukken uit te
deelen — wij weten hoe het er bij dergelijke
gelegenheden naar toegaat — werd de reklaam
van G... geldig gemaakt.

Dat is nu meer dan twintig jaren geleden,
en gebeurde toen de militielichting nog voor
elke gemeente afzonderlijk plaats had en ook
elke gemeente haar bepaald getal mannen
voor den krijgsdienst te leveren had. Werd
een loteling die een slecht nummer trok, met
rechte of kromme middelen voor den krijgs-
dienst afgekeurd, een andere derzelfde ge-
meente moest in zijne plaats schuiven, en
daar de inschuiver aldus wist voor wien hij
den ransel moest gaan dragen, was dit veelal
oorzaak van levensdurende veete, niet zelden
doormengd met bloedige tooneelen. Was het
een arme die voor een rijken moest gaan
dienen, dan kozen al de andere lotelingen
partij voor den eersten en spaarden den laat-
sten geene beledigingen ten einde hunnen
makker, wien de kuiperijen der machthou-
ders tot den soldatendienst veroordeelden, te
wreken.

tot stand komen, die nu moeten
onderblijven bij gemis aan krach-
ten, die er echter in overvloed zijn,
maar die verloren gaan in de lui-
heid en het *elk voor zich!*... De
rijken, immers, zijn nuttelooze, de
handelaars overtollige lidmaten der
samenleving; het eigenbelang maakt
ontelbare werkloozen en de ver-
dediging der geldkisten neemt het
grootste deel der stoffelijke en zede-
lijke werkrachten in beslag...
Wat eene verkwisting, dus, van
tijd en middelen, van echte kost-
baarheden, van wezenlijke schat-
ten!...

In het socialistisch Europa zou-
den dergelijke verspillingen ophou-
den. Inwendiglijk geene andere
vijanden te bestrijden hebbende dan
de luiheid, die zich zelf zou straffen,
machtig boven alle vijandelijke
naburen, kon het zijne legers af-
schaffen, zijne kanonnen, geweren
en andere moordtuigen tot werk-
machienen en arbeidsgereedschap-
pen hersmeden en aan den arbeid
teruggave doen der hem ontfroofde
krachten. Dan zagen wij het ver-
nuft van den mensch, in stede van
machienen en middelen ter vernie-
ling te scheppen, er zich uitsluitel-
lijk op toeleggen om in al de bron-
nen van bestaan de noodzakelijke
verbeteringen in te voeren, om de
aarde in een paradijs te hertoo-
veren!

Dan zagen wij in plaats van die
schromelijke moordholten, die
schande onzer eeuw, die men fortien
noemt, voldoende waterleidingen
om de overstroomingen, en water-
werken om de hevige droogten te
bestrijden. Dan verdwenen de ge-
vaarlijke modderpoelen op den bui-
ten welke men straten durft heeten,
voor gemakkelijke steenen en ijze-

Dit was het geval te A..., den dag dat de
zoon van G... met de andere lotelingen zijner
klas voor den militieraad was verschenen, en
dezes oordeelvelling ten opzichte van den
jongen rijkard gekend was. Onderwege de
gelegenheid niet gehad hebbende om den
vrijgestelden mouchard zijne rekening af te
lezen, vergaderden des avonds al de lote-
lingen der gemeente voor de brouwerij en
aldaar schreeuwden zij de smadelijkste be-
ledigingen op de kap van den jongen G...,
met betrekking tot zijne vrijstelling.

De moeder, die juist op hare kamers was
en al de schandelijke adressen hoorde welke
haren zoon waren toegericht, ontstelde zoo
hevig dat zij op eenmaal het verstand ver-
loor, hetwelk zij heden, na meer dan twintig
jaar, nog niet terug bekomen heeft. Sinds
dien dag heeft zij geen enkel oogenblik meer
hare kamers verlaten!...

Arme rijke moeder! mogen wij zeggen.

Helaas! uwe rede en uw geluk zijn niet de
eenige offers welke aan de gierigheid — na-
tuurlijk uitbroedsel der persoonlijke bezitting
— gebracht werden. De wereldgeschiedenis
en de gerechtelijke jaarboeken leveren met
duizenden gruwelijke voorbeelden op van
gevolgen welke uit de oude maatschappelijke
inrichting voortvloeden.

En wie heeft eigenlijk het kolossaal fortuin
verzameld waarmede de G...s zelfs de kas-
teelheeren van hun dorp trotseeren? De vader
van den oude was een gewoon burgermensch
die met geleend geld zijne brouwerij stichtte;
hij is dus begonnen met nog minder dan
niets: met schulden. Hij en zijn zoon hebben

ren gemeenschapswegen. Dan za-
gen wij tegen alle voorzienbare
rampen gevrijwaarde huizen ver-
rijzen welke zouden betrokken
worden, niet door rijken, want de
alleenbezitters zouden verdwenen
zijn, ook niet door armen, want het
geslacht der lijders zou insgelijks
opgehouden hebben te bestaan;
maar door eene klas uit de ver-
smelting dezer beide menschheid
onteerende uitersten bekomen. Dat
ware het christianisme (gemeen-
schappelijk leven) door den grooten
socialist Christus aangepredikt en
ingesteld, maar na hem vernietigd
door dezen die zich zijne discipelen
noemden en zijne schoone leering
tot eene hatelijke geldklopperij ver-
valschten!... THULO.

De Wind.

Het landbouwbedrijf hangt boven
alles het meest af van den wind.

Volgens de wind uit dezen of
genen hoek waait, komt er droogte,
die de vruchten doet rijpen of ver-
schroeien, of regen die naarmate
zijne hoeveelheid, ze doet wassen
of verrotten.

Geen wonder dat, voornamelijk
in het tijdperk van zaaien, groeien
en maaien, de landman ongerust
steeds het oog op het uitspannel
gericht houdt, om daarin te lezen
of zijne hoop zal vervuld of teleur-
gesteld worden.

Wat is de wind en wat zijn de
oorzaken, dat hij nu van dezen en
dan van genen kant komt?

Dit zullen wij eens aan onze
lezers trachten duidelijk te maken.

De zonnestrallen vallen loodrecht
op den gordel der Aarde, die men
den *Aequator* noemt of *Evenachts-
lijn*, omdat de dagen en nachten in
die streek altijd even lang —
12 uur — zijn.

De lucht van den dampkring die
de Aarde omgeeft wordt daardoor

nooit iets anders gedaan dan bevelen, tee-
kenen en cijferen. Nog eens, wie heeft dit
aanzienlijk fortuin gewonnen?

De geheele werkersgeslachten die gedu-
rende eene eeuw voor hongerlooien in deze
brouwerij werkzaam waren; de slaven, van
welken velen braken en verongelukten onder
den lastigen en gevaarlijken arbeid en van
welken de meesten op hunnen ouden dag ten
laste der armbesturen kwamen.

En dat eerlijk verkregen rijkdommen?...

In de bedorvene huidige maatschappij, ja!
Maar de toekomst zal ze ongenadig brand-
merken,

Het was mijn A...sche vriend die mij al
deze bijzonderheden betreffende zijne ge-
meente mededeelde. Op mijn verzoek ging
hij na den middag paard en rijtuig leenen,
ten einde met mij even de omliggende dorpen
af te rijden.

Op een paar honderd meters van de dorps-
plaats reden wij voorbij eene rijke heeren-
woning, in welker nabijheid sierlijke werk-
huizen en eene hooge schouw zich ver-
hieven.

Mijn vriend verklaarde mij dat dit alles
aan den heer Hu..., dat de werkgebouwen en
de schouw, samen met de machienen die
zich nog binnen bevonden, vroeger eene der
vermaardste fabrieken van eene bloeiende
nijverheid samenstelden. Thans staat alles
zich zelf op te eten zonder dat er iemand
eenig voordeel uittrekt. De heer Hu... heeft
zich rijk gefabriceerd, is getrouwd en heeft
geërd en leeft nu van zijne inkomsten.

(Wordt voortgezet.)

daar het sterkst verwarmd. Doch de lucht zet zich bij groote warmte uit, zooals men kan onder vinden wanneer men in een warme besloten plaats is, waardoor wij dan zeggen, dat het benauwd of bevangen is.

De aldus uitgezette lucht stijgt naar boven, en daar zij altijd voortgedreven wordt door nieuwe opstijgende lucht, vormt zij eene kolom, die dan omhoog waar de dampkring insgelijks gevuld is met lucht zich met geweld een plaats moet zoeken, door de daar aanwezige lucht op te schuiven. Waar heen? Naar den Noord-pool, voor ons halfrond werelddeel en naar den Zuid-pool voor het ander halfrond.

De verbreking van het evenwicht in de onderste luchtlagen, die zich voordoet na het ondergaan der zon, wordt hersteld door een zich derwaarts spoeden van koudere lucht uit het Noorden en Zuiden, die dan op hare beurt verwarmd wordt en insgelijks opstijgt naar boven.

Zoo ontstaan gestadig twee luchtstroomen of "winden"; eenen omhoog van den Evenaar naar de Polen en een omlaag van de Polen naar den Evenaar.

Was de Aarde vlak en stond zij stil, dan zouden dit de twee eenig heerschende winden zijn op Aarde.

Doch reeds de oneffenheid van den grond legt daaraan bezwaren in den weg. De lage winden stuiten hier en daar op bergketens en veranderen hierdoor van richting. Voorts kan de opgestegene warme lucht, op haren tocht naar de Polen, geenszins haren hoogen warmtegraad behouden, en begint bij hare afkoeling te dalen.

Dit geschiedt op den gematigten gordel, waar alzoo den boven met den beneden stroom in botsing komen en om de overwinning strijden. Daardoor heeft men in die streken de afwisselende winden. In het algemeen moet toch door de ontmoeting van twee luchtstroomen, eene de bovenhand behalen, waarvan de richting en groote afhangen van de kracht en van de richting dier luchtstroomen, of zij moeten elkander doorsnijden, waardoor men strooken of reepen krijgt, die naar het noorden gaan, terwijl anderen zich daar tusschen een weg banen naar het zuiden.

Een belangrijken invloed oefent voorts de aswenteling der Aarde uit op de richting van den wind.

Terwijl de genoemde hoofdstroomen zich zouden blijven bewegen in een en dezelfde richting van het Noorden naar het Zuiden en omgekeerd zouden blijven bewegen, indien de Aarde stilstond, veranderd de richting van de wind bij het bereiken van een hooger en lager breedtegraad.

Daar de Aarde een bol is, hebben de onder den Evenaar gelegen punten de grootste omwentelingssnelheid. De lucht beweegt zich met de Aarde mede en wel met dezelfde snelheid, welke de Aarde bezit op het punt, waar de lucht zich bevindt.

Zoo komt het dat de lucht die uit het Zuiden komt, door het draaien der Aarde, voor een bewoner van een noorderlijker gelegen punt het uitzicht krijgt als kwam hij uit het Zuid-westen, terwijl nog meer noordwaarts hij geheel uit het Westen komt.

Het omgekeerde merkt men op bij den Poolstroom, die van het Noorden komend op de zich sneller bewegende, meer zuidelijk gelegen punten ten opzichte van deze achterblijft. Ontstaat de wind bijvoorbeeld op 60 graad breedte in het noorden van Europa, dan zal hij, als hij het zuiden van Europa en Afrika bereikt heeft, schoon aanvankelijk rechtstreeks van het Noorden naar het Zuiden stroomende, zich gestadig meer naar het Westen wenden en alzoo achtervolgens altijd meedraaiende met de Aarde, in een noord-oosten en oostenwind veranderen.

Thans blijft ons nog over de oorzaken te verklaren die den wind op de weersgesteldheid uitoefent.

De zon brengt niet alleen de lucht in beweging door de ongelijkmatige verwarming der aardgordels, maar hare warmte zuigt ook het water op uit de zeeën, meeren en rivieren, dat zij als damp omhoog trekt, waar het zich mengt met de lucht, en onder den vorm van wolken zich door den wind voortbeweegt, tot de massa water te zwaar is om verder door de lucht gedragen te worden, en dan als regen nedervalt.

De wind die uit het Zuiden tot ons komt, brengt in den regel warmte mede, omdat hij, zooals wij gezien hebben van den Evenaar komt waar de zonnestralen het heetst zijn.

Die van het zuidwesten, westen en noordwesten heeft den Oceaan gepasseerd, van waar hij regen medebrengt.

Die van het noorden en noord-oosten als komende van de ijsvlakten, moet noodzakelijk koude medebrengen, terwijl die van het oosten als komende over het land droog moet zijn.

Erfenisrechten

Onder de middelen door de socialisten voorgesteld om op eene vreedzame wijze tot het collectivisme te komen, treft men de klimmende belastingen op de erfenissen.

De erfenisrechten, bij de boeren koningsrechten genaamd, zijn zooals men weet, de belastingen door den Staat geheven op de nalatenschappen die zich in ons land openen. — Deze rechten, waarvan wetten van 1817 en 1851 de invorderingswijzen regelen, zijn dezelfde niet voor alle erfenissen.

In rechte lijn, slaat die belasting slechts op de onroerende goederen en bezette schuldvorderingen, en dit slechts voor zooveel dat ieder kind, na aftrek der hypotheek, een zuiver aandeel van 1000 franken bekomt.

Wat de erfenissen in zijdelijne betreft, 't is te zeggen tusschen broeders, ooms, neven of vreemdelingen, deze zijn aan het recht onderheven zoodra de zuivere overschot tot fr. 634,92 beloopt. — En die rechten worden op het gansche vermogen van den overledene geheven, 't is te zeggen zoowel op de huizen en land, dan op al de actiën die zich in den coffert bevinden. Doch het is zeer zelden, dat de actiën verklaard worden, en de Staat is heden bijna altijd in de onmogelijkheid deze aan de belasting te onderwerpen, daar de wet hem geene middelen geeft om de rijke lieden te dwingen zelve te verklaren.

Daarom zou het hoogst noodig zijn, dat de nieuwe wet op de erfenisrechten, waarvan het ontwerp sedert 1890 in de Kamer is nedergelegd, den Staat het recht zou toekennen de zegels te doen leggen in alle sterfhuizen van personen die aanzien worden als eene groote fortuin bezittende.

Daarboven zou het verschil moeten verdwijnen dat bestaat tusschen erfenissen door kinderen en die door andere perso-

nen geërfd. De belasting zou in alle gevallen de actiën moeten slaan, want de schreeuwende onrechtvaardigheid der hedendaagsche wet bestaat hierin, dat wanneer een arme boer eenige stukjes land nalaat, zijne kinderen erfenisrechten moeten betalen, terwijl die van den kapitalist, die miljoenen in papieren geld nalaat, geenen cent belasting uit dien hoofde betalen.

Het getal erfenissen van personen die eene groote fortuin in hunne brandkast bezitten, en waarop de erven met bedriegelijke middelen gelukken niets te moeten betalen, vergroot alle dagen. En helaas, de Staat is er niet tegen gewapend, want was hij het, de erfenisrechten zouden alle jaren misschien 30 miljoenen meer opbrengen, die niet op het zweet van werkman en boer zouden genomen zijn, maar alleenlijk op de fortuin der groote kapitalisten.

Alle erfenissen beneden de 4000 franken zouden moeten vrij van rechten zijn, en op de grooteren zou de belasting moeten vermeerderen ingevolge hun bedrag.

Het is te hopen dat, wanneer de nieuwe wet in bespreking zal komen, de socialistische afgevaardigden er zullen in gelukken eene wet te doen stemmen, die niet meer op de armen, maar wel op de rijken zal slaan.

Verwoesting door de Slekken.

Na regenachtige jaargetijden worden gewoonlijk onze landbouwers geplaagd door de verwoesting, die de slekken op hunne akkers aanrichten, met geheel hunne pas ontloken graanvelden af te eten.

Jammer is het om zien: in ons Waasland en omstreken liggen geheele akkers tarwe, koorn en gars, gansch kaal geschoren. Onze polders leggen er nog meer aan toe.

In het omliggende van St-Nicolaas hebben verschillende boeren hun land omgeploegd en herzaaid; doch de oudste landbouwers die veel ondervonden hebben laten hunne afgevrete graanvelden liggen tot in de maand februari, en na ze omgeploegd te hebben, bezaaien zij die met zomerkoren, zomertarwe en zomergerst, verzekerd zijnde dat hunne pogingen altijd goed zullen uitvallen, terwijl herzaaien in November of December dikwijls zeer gevaarlijk is voor het mislukken van den oogst.

Daar de nood list zoekt, hebben sommige boeren een middel gevonden om de slekken te vangen; zij leggen van afstand tot afstand savooiblaren op hun land, wel wetende dat de slekken hierop verlekend zijn, des anderendaags krioelen deze bladen van slekken, die zij dan met honderdtallen kunnen vernielen.

Om dit middel algemeen in te voeren,

ontbreekt dikwijls de massa van deze groenloosheid, opdat het door elk kan gebruikt worden.

De schade welke dit ongediert te weeg gebracht heeft, is weeral een groote tegenslag voor onze landbouwers; bij al hunne verlorene moeite verliezen zij nog de daguren die zij zullen moeten uitgeven om hunne landen te helpen herploegen. Verders te bewerken, en daarbij hun zaaigraan dat zij vruchteloos in den grond geworpen hebben, met gevaar van eenen geringen of mislukten oogst bij de vroege herzaailing.

De aangerichte schade is groot bijzamenlijk op de zware landen.

Sluiting der Jachten

Een ministerieel besluit van 16 Oogst laatst, heeft de patrijzenjacht na 15 November verboden. De jacht op de hazen, fazanten, kwakels, hazelhoenders, riethoenders of kwakkelkoningen en korhanen, alsook de jacht met den bazenwind na 31 Januari 1895, en deze op het waterwild, zooals de wilde eendvogels, kievieten, watersneppen, lappers, pluviërs, na den 15 April.

De konijnenjacht, bij middel van beuzen en fretten, blijft ten allen tijde toegelaten, en dezelfde jacht met vuurwapens, in de bosschen alsook in de duinen, tot en met 10 April 1895.

Krachtens artikel 2 § 2 van het koninklijk besluit van 14 Augusti 1889, houden ieder jaar op de jacht en het vangen der vogels, toegelaten te zijn na 30 November.

In geval van sneeuw, is het verboden in open veld te jagen welke ook de hoeveelheid van sneeuw zij die den grond bedekt; de jacht blijft echter toegelaten in de bosschen alsook op het waterwild langs de zeekust, in de moerassen en op de stroomen en rivieren.

Luidens art. 10 der wet van 28 Februari 1882, is het verboden, na den derden dag van het sluiten der jacht van eene wildsoort, dezelve ten verkoop te stellen, te verkoopen, koopen, vervoeren of rond te venten.

Nochtans zijn handel en vervoer van zekere wildsoorten, die in het land niet voortteelen en die de kooplieden uit den vreemde doen komen, ten allen tijde toegelaten; onder dit wild moeten, onder andere, gerekend worden: het rendier, de witte haas van Rusland, de boschneep, het sneeuwhoen, het Schotsche boschhoen, de roode patrijs, de patrijs van Virginia, de Amerikaansche collin, alsook de uitheemsche vogels en de vogels voor kooien en verzamelingen zooals de fazanten Lady Amherst de vergulde en de verzilverde fazant en al de andere vogels die, in België, niet in het wild leven.

Gent, druk.-uitg. Em. Claeys, Metersstraat, 20.

Nieuwe Magazijnen van VOORUIT

VRIJDAGMARKT

DE GROOTSTEN DER STAD

WERKLIEDEN EN BURGERS.
VOORUIT verkoopt het goedkoopste en bezit de rijkste keus der stad. Onze leveraars verkoopen ons aan veel lagere prijzen dan vroeger en wij laten de cliënteel daarvan genieten.

Komt zien naar VOORUIT, Vrijdagmarkt
meer dan 1000 chales, en meer dan 2000 kapelinen en foulards in alle prijzen en grootte. — Gansche rekken vol lijfrokken en onderbroeken in katoen, wol en normaal. — **Gruuw katoen**, zwaar en zuiver 12/4 aan **70 centiemen**.

MANSKLEEDEREN

PALETOTS, schoon en sterk van af	fr. 17,50	WINTERGILET	3,25
WINTERBROEKEN, van af	3,25	WINTERVESTONS	9,50

CAPUCHONS, de goedkoopste en besten der stad van af 3 frank

VROUWENKLEEDEREN

VROUWENPALETOTS in zuivere wol, peluche en vloer, van af fr.	11,75 tot 70,00	KINDERMANTELS, van af	fr. 6,00
		KINDERKLEEDJES,	3,50

Rijke keus van **VROUWENSTOFFEN** voor den winter.
PASSEMENTERIES, MERCERIES, VELLER, MOFFELS en **PARAPLUIES** goedkoop dan gelijk waar

De leden hebben een deel in de winsten der maatschappij. — Men wordt lid zonder onkosten

IN "VOORUIT" KAN ELKEEN KOOPEN

Ongeteekende
ven worden niet
nomen.
Berichten over
stakingen en g
moeten door de V
eenig. gestempeld

De

Sam. Maatsc
Zondag 9 dec
dag, Verplichten
dering, op boete v
zalen der stad: VO
VALENTINO, Kuip
Chartreuzenstraat.

DE WER

Nauwelijks is de
de uitgebranda ha
weder laten gevoele
de ellende van mo
meer ondragelijker
komen de straat op,
bespreken middelen
ken.

Het is eene dwali
als zouden het enke
zijn uit de bouwv
zonder arbeid zijn.
er is geen enkel va
heid niet talrijke sl

Benevens de geva
omgeving kunnen
dagelijks feiten die
Zij zelf die de eerste
werkeloosheid te l
zelden de bewijzen
staven.

Zoo lazen wij de
den:

Kleerniver

In het begin dezer
vergadering plaats ge
meester-kleermakers
der kleermakers-gas
schijnt, buitengewoon
Van de 8000 werkl
woonlijk in deze nij
hebben het grootste d
bijgaan zonder werk.

De patroons hebb
vraagd: de inrichting
en officiële ontvangs
artikelen kunnen bev
De werklieden-klee
hebben besloten, een
brusselsche volksver
geneesmiddel te vind
zoo sterk teistert.

Dit feit, een uit de
de burgersbladen
eenige opmerking, a
duidelijke zaak der
schrikbarende verho
heid aanneemt.

En het moet geze
openbaart zich niet
België alleen.

Neen, geheel Euro
door vertoont zich
Overal waar de ka
voortbrengen is doo
openbare rijkdom,
de werkeloosheid, de l

En op hoe hooge
dit stelsel is gekor
machineren zij, hoe
syndicaten er zijn, h
hoopt wordt, maar
zen, hoe meer ellend

Dat ziet men het
blik der Vereenigde
Dit land met zij
openbare vrijheden,
velden en rijken on
moeten zijn voor z
het kapitalistisch h

Millioenen werkel
wanhopend langs de
arbeid bedelend.

En steeds komen d
toestand verergeren.
Zoo lazen wij onla
thans 1450 zetmach